דג או לא דג? זיהוי הודעות הונאה

כסף בראש – שיעורי חינוך פיננסי לכיתה ט' · מסלול: כיתה ט' עולים חדשים · יצרה: רוית ראש בן ישי

מהדורת המורה – עם תשובות

מילון בתמונות

ריבית – תוספת כסף: מקבלים על חיסכון, משלמים על הלוואה · **אשראי** – כסף שלוקחים עכשיו ומחזירים אחר כך · **חובה** – כסף שיוצא מהחשבון · **זכות** – כסף שנכנס לחשבון · **יתרה** – כמה כסף יש בחשבון עכשיו · **הונאה** – שקר כדי לקחת כסף או פרטים · **סיסמה** – מילה סודית לכניסה לחשבון · **תקציב** – תוכנית: כמה נכנס וכמה יוצא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. הודעת טקסט: "החבילה שלך מעוכבת. לתשלום 4.90 ₪ דמי משלוח היכנסו לקישור תוך שעה" (ולא הזמנתם כלום).

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

סמישינג קלאסי: סכום קטן כדי שלא נחשוד, דחיפות וקישור – המטרה היא לגנוב את פרטי הכרטיס.

2. "זכית באוזניות! כדי לקבל את הפרס שלח/י את הקוד שקיבלת עכשיו ב־SMS."

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

קוד אימות שנשלח אליכם הוא המפתח לחשבון שלכם – לעולם לא מוסרים אותו, גם לא תמורת "פרס".

3. אחרי שהזמנתם בעצמכם באתר מוכר, מגיע מייל עם מספר ההזמנה שלכם ותאריך משלוח, בלי קישור לתשלום.

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

הודעה שמתאימה לפעולה שעשיתם, עם פרטים נכונים ובלי בקשה לתשלום או לפרטים – סבירה. ובכל זאת, את הסטטוס עדיף לבדוק דרך האתר עצמו.

4. שיחת טלפון: "שלום, מדברים מהבנק. יש פעילות חשודה. תקריא/י לי את הקוד שנשלח אליך כדי שנחסום."

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

בנק אמיתי לא מבקש להקריא קוד. מנתקים ומתקשרים בעצמכם למספר הרשמי של הבנק.

5. הודעה מחבר בטלפון חדש: "היי, זה אני, החלפתי מספר. דחוף, תעביר/י לי 300 ₪ עכשיו, אחזיר מחר. אל תספר/י לאף אחד".

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

התחזות לחבר היא הנדסה חברתית. מתקשרים לחבר במספר הישן שלו לבדוק – ולא מעבירים כסף.

6. מייל "מחברת התקשורת": "החשבון שלך ייחסם היום! עדכן פרטים בכתובת service-secure-update.co" (הכתובת לא דומה לאתר הרשמי).

א. הודעה סבירה **ב. ניסיון הונאה**

איום בחסימה + כתובת שאינה הכתובת הרשמית = פישינג. נכנסים לאתר רק בהקלדה עצמאית או דרך האפליקציה הרשמית.

7. המורה כותבת בקבוצת הכיתה: "מחר מביאים 20 ₪ לסיור, במזומן, למזכירות".

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

מקור מוכר, בקשה רגילה ובלי קישורים או פרטים אישיים – סבירה. אם משהו נראה חריג, שואלים את המורה ישירות.

8. מודעה ברשת: "השקעה מובטחת! הפקידו 500 ₪ וקבלו 5,000 ₪ תוך שבוע – בלי סיכון".

א. הודעה סבירה **ב. ניסיון הונאה**

"רווח גדול, מהר, בלי סיכון" הוא סימן מובהק להונאת השקעות.

9. אפליקציית הבנק (שהורדתם מחנות האפליקציות הרשמית) שולחת התראה: "בוצע חיוב של 35 ₪ בבית קפה" – ואכן קניתם שם.

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

התראה בתוך האפליקציה הרשמית על פעולה שביצעתם – זה שירות שימושי. אם לא הייתם מזהים את החיוב – פונים לבנק.

10. חנות ברשת מוכרת נעלי ספורט חדשות ב־79 ₪ במקום 600 ₪. אין כתובת, אין טלפון, והתשלום רק בהעברה לחשבון פרטי.

א. הודעה סבירה **ב. ניסיון הונאה**

מחיר בלתי סביר, בלי פרטי קשר ותשלום שאי אפשר לבטל – סימנים לחנות מזויפת.

11. "לקוח יקר, זיהינו בעייה בחשבונך. לחץ כאן לאמת את זהותך ולהזין סיסמה".

א. הודעה סבירה **ב. ניסיון הונאה**

שלושה סימני אזהרה: פנייה כללית, שגיאת כתיב ("בעייה") ובקשה להזין סיסמה דרך קישור.

12. אתר שבו אתם קונים מבקש להפעיל אימות דו־שלבי בהגדרות החשבון שלכם.

א. ניסיון הונאה **ב. הודעה סבירה**

הפעלה של אימות דו־שלבי מתוך הגדרות החשבון היא צעד אבטחה מומלץ. (אבל הקוד עצמו – רק בשבילכם.)

אתגר: כתבו 5 כללי זהב להתמודדות עם הודעה חשודה.

תשובה אישית; בדקו נימוק ודוגמה.

אתגר: מה תעשו בדקה הראשונה אחרי שהבנתם שמסרתם פרטי כרטיס בטעות?

תשובה אישית; בדקו נימוק ודוגמה.

דג או לא דג? זיהוי הודעות הונאה

כסף בראש – שיעורי חינוך פיננסי לכיתה ט' · מסלול: כיתה ט' עולים חדשים · יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מילון בתמונות

ריבית – תוספת כסף: מקבלים על חיסכון, משלמים על הלוואה · **אשראי** – כסף שלוקחים עכשיו ומחזירים אחר כך · **חובה** – כסף שיוצא מהחשבון · **זכות** – כסף שנכנס לחשבון · **יתרה** – כמה כסף יש בחשבון עכשיו · **הונאה** – שקר כדי לקחת כסף או פרטים · **סיסמה** – מילה סודית לכניסה לחשבון · **תקציב** – תוכנית: כמה נכנס וכמה יוצא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. הודעת טקסט: "החבילה שלך מעוכבת. לתשלום 4.90 ₪ דמי משלוח היכנסו לקישור תוך שעה" (ולא הזמנתם כלום).

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

2. "זכית באוזניות! כדי לקבל את הפרס שלח/י את הקוד שקיבלת עכשיו ב־SMS."

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

3. אחרי שהזמנתם בעצמכם באתר מוכר, מגיע מייל עם מספר ההזמנה שלכם ותאריך משלוח, בלי קישור לתשלום.

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

4. שיחת טלפון: "שלום, מדברים מהבנק. יש פעילות חשודה. תקריא/י לי את הקוד שנשלח אליך כדי שנחסום."

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

5. הודעה מחבר בטלפון חדש: "היי, זה אני, החלפתי מספר. דחוף, תעביר/י לי 300 ₪ עכשיו, אחזיר מחר. אל תספר/י לאף אחד".

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

6. מייל "מחברת התקשורת": "החשבון שלך ייחסם היום! עדכן פרטים בכתובת service-secure-update.co" (הכתובת לא דומה לאתר הרשמי).

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

7. המורה כותבת בקבוצת הכיתה: "מחר מביאים 20 ₪ לסיור, במזומן, למזכירות".

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

8. מודעה ברשת: "השקעה מובטחת! הפקידו 500 ₪ וקבלו 5,000 ₪ תוך שבוע – בלי סיכון".

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

9. אפליקציית הבנק (שהורדתם מחנות האפליקציות הרשמית) שולחת התראה: "בוצע חיוב של 35 ₪ בבית קפה" – ואכן קניתם שם.

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

10. חנות ברשת מוכרת נעלי ספורט חדשות ב־79 ₪ במקום 600 ₪. אין כתובת, אין טלפון, והתשלום רק בהעברה לחשבון פרטי.

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

11. "לקוח יקר, זיהינו בעייה בחשבונך. לחץ כאן לאמת את זהותך ולהזין סיסמה".

א. הודעה סבירה ב. ניסיון הונאה

12. אתר שבו אתם קונים מבקש להפעיל אימות דו־שלבי בהגדרות החשבון שלכם.

א. ניסיון הונאה ב. הודעה סבירה

אתגר: כתבו 5 כללי זהב להתמודדות עם הודעה חשודה.

אתגר: מה תעשו בדקה הראשונה אחרי שהבנתם שמסרתם פרטי כרטיס בטעות?

כסף בראש · יצרה: רוית ראש בן ישי · https://chinuch-finansi-tet-shiurim.sites.tab.bot/